

โครงการสำรวจมาตรฐานฟาร์มโคนม และการผลิตน้ำนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อย เขต
จังหวัดเชียงใหม่

ปรมินทร์ วินิจชัยกุล¹, วิทยา สุริยาสถาพร¹ และขวัญชาย เครือสุคนธ์¹

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการประเมินมาตรฐานฟาร์มโคนม และการผลิตน้ำนมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยในจังหวัดเชียงใหม่ มีฟาร์มโคนมสหกรณ์โคนมแม่ออน จำนวน 88 ฟาร์ม และสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ อำเภอสันกำแพง จำนวน 93 ฟาร์ม เข้าร่วมในการศึกษารั้งนี้ มาตรฐานฟาร์มโคนมตรวจสอบตามกรมปศุสัตว์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบฟาร์ม, การจัดการฟาร์ม, การจัดการสุขภาพสัตว์, การจัดการสิ่งแวดล้อม, และการผลิตน้ำนม การเก็บรักษาและการขนส่ง ตามลำดับ สถิติแบบพรรณนาใช้เพื่ออธิบายแต่ละองค์ประกอบของมาตรฐานฟาร์ม ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานฟาร์ม และองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบถูกวิเคราะห์ด้วยการทดสอบแบบไคสแควร์ มีฟาร์มโคนมที่ผ่านมาตรฐาน ของสหกรณ์โคนมแม่ออนร้อยละ 19.32% (17/88) และสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ อำเภอสันกำแพงร้อยละ 43.01% (40/93) ผลจากสถิติแบบพรรณนาแสดงให้เห็นว่า ระบบบันทึกข้อมูลมีมาตรฐานต่ำที่สุด และส่วนองค์ประกอบฟาร์มไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญต่อมาตรฐานฟาร์มโคนม ($P = 1.00$) ทั้งสหกรณ์โคนมแม่ออน และสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ อำเภอสันกำแพง คุณภาพน้ำนมเก็บทั้งหมดระหว่างการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ การศึกษาในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ควรมีการส่งเสริมระบบบันทึกข้อมูลเพื่อเพิ่มฟาร์มโคนมรายย่อยมาตรฐานมากขึ้น

213749

**The survey of standard dairy farms and milk production of small holder dairy farms in
Chiang Mai**

Paramintra Vinitchaikul¹, Witaya Suriyasathaporn¹ and Khwanchai Kreusukon¹

The objective of this study was to evaluated the standard dairy farms and milk production of small holder dairy farms in Chiang Mai province. Eighty-eight farms in Mae-On dairy cooperation and 93 farms in Chiang Mai dairy cooperation, Sancomepang district, were included in this study. The standard dairy farms were verified following by Department of Livestock Development (DLD). The rule of standard were consisted of 5 components as farm composition, farm management, animal health management, environmental management and milk production, keeping and transportation, respectively. Descriptive analysis was performed to explain each components of standard dairy farm. The relationship between standard dairy farms and each component were analyzed by Chi-square test. The standard dairy farms were accepted 19.32% (17/88) in Mae-On dairy cooperation and 43.01% (40/93) in Chiang Mai dairy cooperation, Sancomepang district. The result from descriptive analysis showed that recording system had a lowest standard and farm composition had no significance different on standardized dairy farms ($P = 1.00$) in both Mae-On and Chiang Mai, Sancomepang district, dairy cooperation. Almost of milk quality during in this study were following in the standards of DLD. This study demonstrated that recording system should be promoted to elevate standard of small holder dairy farms.